

UCHWAŁA NR XVI/268/15
RADY MIASTA KATOWICE

z dnia 16 września 2015 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji w 2015 roku
„Programu Centrum Aktywności Lokalnej w Nikiszowcu”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2013 roku, poz. 594 z późn. zm.) w związku z art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 roku, poz. 163 z późn. zm.)

Rada Miasta Katowice
uchwała:

§ 1. Przyjąć sprawozdanie z realizacji w 2015 roku „Programu Centrum Aktywności Lokalnej w Nikiszowcu”, który jest elementem projektu systemowego „Damy radę – program aktywizacji zawodowej i społecznej w Katowicach”, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Miasta
Katowice

Krystyna Siejna

KATOWICE
dla odmiany

Załącznik do Uchwały Nr XVI/268/15
Rady Miasta Katowice
z dnia 16 września 2015 r.

Sprawozdanie końcowe z realizacji programu Centrum Aktywności Lokalnej w Nikiszowcu, przyjętego Uchwałą Rady Miasta Katowice nr XLVII/1097/14 z dnia 26.03.2014r. oraz uchwałą zmieniającą nr VII/119/15/ z dnia 01.04.2015r.

I. WSTĘP

Program Centrum Aktywności Lokalnej w Nikiszowcu (PCAL Nikiszowiec) był realizowany od 01.06.2008r. w ramach projektu „Damy radę – program aktywizacji zawodowej i społecznej w Katowicach” i był współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Od 01 sierpnia 2012r. program realizowany był przez Stowarzyszenie Fabryka Inicjatyw Lokalnych w partnerstwie z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Katowicach.

Głównym celem programu było podniesienie poziomu integracji społecznej i aktywności lokalnej w osiedlu Nikiszowiec z uwzględnieniem dzielnicy Janów, poprzez m.in. konsolidację, sieciowanie różnych podmiotów działających na rzecz rozwoju lokalnego w dzielnicy oraz wspieranie działań integrujących społeczność Nikiszowca z innymi dzielnicami Katowic.

W realizację programu bezpośrednio zaangażowani byli pracownicy Stowarzyszenia FIL oraz pracownik socjalny MOPS Katowice. Zatrudniano także na umowę zlecenie osoby realizujące poszczególne zadania programowe. Korzystano także z usług firm i organizacji prowadzących działalność w zakresie m.in. prowadzenia warsztatów czy realizacji wydarzeń kulturalno – rozrywkowych.

Okres realizacji programu to w dużej mierze okres utrwalania się aktywności młodzieży w Nikiszowcu. Inicjatywa rozpoczęta w 2012r. to duże przedsięwzięcie, wymagające znacznie większego zaangażowania, niż wcześniej planowano. Zatem to działalność z i na rzecz młodzieży zdominowała działania programu. Większość działań to szkolenia, warsztaty, edukacja obywatelska, integracja grup młodzieżowych z Nikiszowca i okolic. Uruchomienie Centrum Zimbardo – przestrzeni otwartej na inicjatywy lokalne spowodowało „wysyp” różnych inicjatyw, zgłaszanych przez mieszkańców, które przeradzały się w różne formy aktywności od klubów społecznościowych po inicjatywy artystyczne. Część aktywności w ramach programu została naturalnie „przeniesiona” do przestrzeni Centrum Zimbardo, która przez samych mieszkańców została szybko zaakceptowana. Akcentowano wręcz „bliskość” tego miejsca dla mieszkańca, brak barier przestrzennych i mentalnych. Spowodowało to powstanie naturalnej „ścieżki” w sercu Nikiszowca, łączącej różne podmioty, tworzącej załączki sieci lokalnej. W jej skład wchodziły podmioty gastronomiczne (kawiarnie i restauracje), społeczne (PCAL Nikiszowiec i Centrum Zimbardo oraz nieco dalej Parafia św. Anny) i kulturalne (Muzeum Historii Katowic). Na tej osi udało się zrealizować kilka wydarzeń kulturalnych i integracyjnych, co stanowi dobry zaczyn do utrwalania sieci. Duże znaczenie miała realizacja inicjatyw lokalnych, z których wiele udało się podjąć i z dobrym skutkiem zrealizować. Dotyczy to zwłaszcza inicjatyw młodzieżowych. Niektóre – jak choćby inicjatywa powstania Uniwersytetu Trzeciego Wieku - wymaga nieco więcej czasu i przeformułowania, gdyż brak jest na ten moment jeszcze gotowości do pełnego zrealizowania pomysłu. Wiele czasu poświęcono na dyskusję dotyczącą rewitalizacji Nikiszowca i jego najbliższego otoczenia. Podejmowane działania, zwłaszcza w zakresie animacji lokalnej i komunikacji społecznej są zbieżne z założeniami Zintegrowanego Programu Rewitalizacji Nikiszowca. Pełna realizacja któregośkolwiek z zaplanowanych w 2011r. projektów, wymaga jednak znacznie większych środków finansowych, prawdopodobnie dostępnych dopiero w nowym okresie finansowania unijnego. Ostatnie miesiące realizacji programu to intensyfikacja działania na osiedlu „Korea”. Pozyskano pierwszych liderów, podjęto

się budowania sieci porozumienia pomiędzy mieszkańcami i administracją mieszkaniową w zakresie diagnozy potrzeb społeczności i realizacji inicjatyw lokalnych. Zaplanowano działania środowiskowe, które w dużej mierze będą realizowane już po zakończeniu formalnie realizacji programu.

Działania z zakresu rewitalizacji i rozwoju społeczności lokalnej w Nikiszowcu oraz w najbliższym otoczeniu osiedla będą kontynuowane przez Stowarzyszenie FIL także po zakończeniu programu w formule Centrum Społecznościowego. Planowane jest włączenie tych działań w koncepcję projektu „Centrum Społecznościowe w Nikiszowcu”, opracowanego przez Stowarzyszenie FIL, na potrzeby nowego instrumentu finansowania unijnego na lata 2014-2020 - Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych.

II. SPOSÓB REALIZACJI.

Podobnie jak w latach ubiegłych program kontynuował formułę centrum społecznościowego, w ramach którego oferowana była przestrzeń dla różnych form aktywności. Działania aktywizujące i organizujące społeczność realizowane były zarówno w siedzibie Centrum Aktywności Lokalnej jak i w Centrum Zimbaro, będącym kontynuacją wypracowanych od 2008r. form pracy ze społecznością. Obok wydarzeń realizowanych i finansowanych ze środków własnych Stowarzyszenia i innych projektów grantowych, zdecydowana część przedsięwzięć realizowana była i finansowana w ramach projektu systemowego „Damy radę – program aktywizacji zawodowej i społecznej w Katowicach” w ramach tzw. działań środowiskowych i instrumentów aktywnej integracji. W ramach programu zrealizowano następujące przedsięwzięcia.

INSTRUMENTY AKTYWNEJ INTEGRACJI

W okresie realizacji projektu, w tym także w 2015r. zrealizowano wszystkie zakładane instrumenty aktywnej integracji, a dzięki oszczędnościom z roku 2014 wdrożono również dodatkowe działania. W przedsięwzięciach tych uczestniczyło w 2015r. 13 osób. W szczególności zrealizowano następujące działania:

1. Usługi animatora lokalnego.

Każda z osób objęta wsparciem programu – zarówno uczestnicy jak i ich otoczenie - korzystali pośrednio i bezpośrednio ze wsparcia animatora lokalnego. Zadania realizowane przez animatora to przede wszystkim:

- a) spotkania, rozmowy z mieszkańcami, instytucjami i osobami odwiedzającymi osiedle,
- b) włączanie się w działania z lokalnymi instytucjami,
- c) pobudzanie aktywności, inspirowanie i mobilizowanie ludzi do działania,
- d) wspieranie i tworzenie inicjatyw społecznych i grup obywatelskich, lokalnych liderów, inicjatyw,
- e) wsparcie w realizacji działań Centrum Młodzieżowego Zimbaro,
- f) organizacja wydarzeń społecznościowych, integracyjnych i kulturalnych angażujących mieszkańców,
- g) organizacja szkoleń związanych z tematyką animacji lokalnej dla liderów lokalnych.

2. Społecznościowy klub samopomocowy.

Celem tego działania była przede wszystkim edukacja społecznościowa i aktywizacja młodzieży, w tym tworzenie środowiska młodych liderów i animatorów. W trakcie realizacji programu w formule klubu społecznościowego objęto wsparciem także grupę rodziców, zaangażowanych w stworzenie miejsca aktywnego spędzania czasu z dziećmi (grupa Kreatywny rodzic). Jest to działanie towarzyszące inicjatywie lokalnej, realizowanej pod tą samą nazwą.

W ramach klubu, w zakresie instrumentów aktywnej integracji, zrealizowano następujące przedsięwzięcia:

- a) **9** spotkań społecznościowego klubu samopomocowego dla młodzieży, w których uczestniczyło średnio **9** uczestników,
- b) **13** spotkań społecznościowego klubu samopomocowego „Kreatywny rodzic” jako kontynuacja inicjatywy lokalnej, w których uczestniczyło średnio **7** uczestników.

Spotkanie Klubu „Kreatywny Rodzic”

3. Klub Wolontariusza

Działania Klubu wolontariusza adresowane były przede wszystkim do osób już aktywizowanych wcześniej w projekcie, szczególnie takich, które miały gotowość do angażowania się w działania na rzecz społeczności w formule wolontaryjnej. Zrealizowano **9** spotkań Klubu Wolontariusza, w których uczestniczyło średnio **8** osób. W ramach projektu zatrudniono lidera klubu wolontariusza.

4. Poradnictwo specjalistyczne.

Kontynuowano spotkania w ramach poradnictwa specjalistycznego, którego tematyka związana była z higieną osobistą i dbałością o wygląd zewnętrzny. Łącznie w **1** spotkaniu uczestniczyło **7** osób.

5. Szkolenie z animacji lokalnej

Dzięki oszczędnościom z roku 2014r. zrealizowano w 2015 dodatkowe szkolenie z animacji lokalnej. Odbyło się ono w Lalikach w lutym 2015r. Wzięło w nim udział 11 uczestników projektu.

Wyjazd szkoleniowy do Lalik

DZIAŁANIA ŚRODOWISKOWE

1. Imprezy integracyjne.

W 2015r. zainicjowano organizację wydarzenia społecznościowego – Święta Sąsiadów na Korei oraz kolejne Święto Sąsiadów w Nikiszowcu. Na Korei w ramach tej inicjatywy zorganizowano w kwietniu 2015r. minifestyn „Popołudnie z placem zabaw na Korei”. Obie inicjatywy będą realizowane przy wykorzystaniu formuły inicjatywy lokalnej przez Stowarzyszenie FIL po zakończeniu realizacji projektu.

2. Inicjowanie i wsparcie w realizacji we współpracy z organizacjami i instytucjami lokalnymi projektów rewitalizacyjnych.

W ramach programu w 2015r. realizowano działania obejmujące zakres jednego z projektów ujętych w projekcie Zintegrowanego Programu Rewitalizacji Nikiszowca (Inkubator Animatorów Nikiszowca). Były to działania związane z edukacją animatorów i liderów lokalnych oraz działania oparte o ideę wolontariatu.

3. Edukacja społeczna i obywatelska.

a) Spotkania społeczności lokalnej.

Ważnym elementem realizacji Programu były częste spotkania z mieszkańcami, których celem było budowanie relacji. W 2015r. zorganizowano 4 spotkania społeczności lokalnej, które dotyczyły m.in. planowania wspólnych działań na rzecz dzielnicy oraz organizacji wydarzeń integracyjnych.

b) Spotkania i warsztaty tematyczne.

Większość spotkań i warsztatów edukacyjnych skierowanych do młodszych uczestników programu zrealizowana była ze środków własnych Stowarzyszenia lub bezkosztowo we współpracy m.in. z Gimnazjum nr 14, Ochotniczymi Hufcami Pracy, Uniwersytetem Śląskim i wolontariuszami Stowarzyszenia. Były to spotkania dotyczące m.in. wolontariatu, warsztaty teatralne, muzyczne, krawieckie, interpersonalne itp. W ramach projektu w 2015r. zrealizowano 7 spotkań edukacyjnych połączonych z warsztatami wiedzy rękodzielniczej.

c) Spotkania edukacyjno-prawne.

W programie kontynuowano prowadzenie Punktu Informacji Obywatelskiej (PIO), w ramach którego realizowano spotkania edukacyjno-prawne. W spotkaniach tych średnio uczestniczyło 8 osób. Podobnie jak

w latach ubiegłych w ramach PIO prowadzono także 2 tablice ogłoszeń – jedną w siedzibie programu, drugą w witrynie popularnego sklepu. Na tablicy umieszczano ważne informacje o działaniach PCAL, jak i o wydarzeniach lokalnych. Poza tablicami informacje o programie oraz wydarzeniach lokalnych, prezentowane były na Facebook’u i stronach internetowych.

d) Wsparcie logistyczne i finansowe inicjatyw lokalnych.

W ramach programu udzielono wsparcia społeczności lokalnej Nikiszowca i Janowa w realizacji inicjatyw lokalnych. Wsparto m.in. takie inicjatywy jak:

- Inicjatywa doposażenia miejsca spotkań młodzieży w sprzęt oświetleniowy, muzyczny itp.
- Inicjatywy realizacji warsztatów i wydarzeń artystycznych, prowadzonych przez mieszkańców dzielnicy (m.in. warsztaty krawieckie, muzyczne, wystawy fotograficzne, prezentacje multimedialne itp.).

4. Wsparcie logistyczne i edukacyjne lokalnych organizacji pozarządowych i grup obywatelskich.

W tym zakresie wieloletnia praca w dzielnicy przyniosła efekt w postaci braku zapotrzebowania na wsparcie w postaci pomocy w przygotowaniu projektów i wniosków o granty. Siedziba programu była miejscem dyskusji na temat planowanych przedsięwzięć i sposobów ich realizacji, jednak te organizacje lokalne, które wcześniej korzystały ze wsparcia nabyły już wiedzę wystarczającą do samodzielnego aplikowania o środki, granty itp.

PROMOCJA PROGRAMU I WSPÓŁPRACA Z MEDIAMI

Informacje o realizowanych w ramach PCAL Nikiszowiec przedsięwzięciach i projektach były nagłaśniane przez media lokalne i ogólnopolskie. Imprezom realizowanym przez PCAL Nikiszowiec patronowały przede wszystkim TVP Katowice, Polskie Radio Katowice i Gazeta Wyborcza. Szczególnym zainteresowaniem cieszą się wydarzenia integracyjne organizowane w ramach projektu. Stowarzyszenie prowadzi 3 strony internetowe oraz 2 funpage na portalu społecznościowym facebook, na których umieszczane są informacje o realizowanych przedsięwzięciach.

OSIĄGNIĘTE REZULTATY „TWARDE” PROGRAMU

(dane za okres I 2015 – IV 2015)

1. Prowadzono Klub Wolontariusza, skierowanego na rzecz młodzieży. Zatrudniano osobę lidera Klubu Wolontariusza.
2. W Klubie Wolontariusza uczestniczyło 13 osób, zorganizowano 9 spotkań Klubu.
3. Prowadzono 2 społecznościowe kluby samopomocowe (dla młodzieży i klub „Kreatywny rodzic”), w ramach których zrealizowano łącznie 22 spotkania. Średnio uczestniczyło w nich 8 osób.
4. Zorganizowano 14 spotkań edukacyjnych w tym 7 spotkań edukacyjno-prawnych dla średnio 8 osób.
5. Zrealizowano 4 spotkania społeczności lokalnej.

Łączny koszt Programu wyniósł w roku 2015: 46 463,18zł.